

СПРАВА «ШЕМЕТ ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE OF SHEMET v. UKRAINE)

(Заява № 17019/15)

Стислий виклад рішення від 24 жовтня 2024 року

У 2014 році заявниця подала позов проти управління Пенсійного фонду України в Міжгірському районі Закарпатської області (далі – УПФУ), вимагаючи перерахунку її пенсії за віком, а також компенсацію у зв'язку із затримкою виплати нарахованих доходів, у тому числі пенсій та соціальних виплат, більш ніж на один місяць. Міжгірським районним судом Закарпатської області (далі – суд першої інстанції) було частково задоволено позов заявниці та зобов'язано УПФУ здійснити перерахунок та виплату пенсії заявниці за певний період. Вимога заявниці щодо компенсації залишилася без розгляду. Заявниця звернулася із заявою про ухвалення додатково судового рішення для розгляду, *inter alia*, її вимоги про компенсацію. У різні дати 2014 року національні суди трьох інстанцій ухвалювали додаткові рішення у зв'язку з цим і вносили певні зміни до резолютивної частини постанови суду першої інстанції, однак вимога заявниці про компенсацію не згадувалася. Додатково заявниця оскаржила постанову суду першої інстанції в частині щодо залишення без розгляду її вимоги як такої, що була подана поза встановленим строком. Львівський апеляційний адміністративний суд та Вищий адміністративний суд України залишили без задоволення вимогу заявниці, як необґрунтовану. До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявниця скаржилася за пунктом 1 статті 6 та статтею 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) у зв'язку з відмовою у доступі до суду, оскільки національні суди не розглянули та не ухвалили рішення у зв'язку з її вимогою про компенсацію, не вирішивши важливий елемент її спору щодо пенсійних виплат. Європейський суд вирішив розглянути цю скаргу виключно за пунктом 1 статті 6 Конвенції. Розглянувши скарги заявниці, Європейський суд зазначив, що, хоча заявниця послідовно висувала вимогу про компенсацію додатково до вимоги про перерахунок її пенсії, національні суди не розглянули перше питання в жодному своєму рішенні, не пояснивши причини такого процесуального підходу. Європейський суд вказав, що така ситуація становила відмову у правосудді, що порушувало саму суть права заявниці на доступ до суду та констатував порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. Оголошує заяву прийнятною;
2. Постановляє, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції;
3. Постановляє, що: (а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявниці такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту

держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу: (I) 3 600 (три тисячі шістсот) євро в якості відшкодування моральної шкоди та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися; (II) 1 000 (одна тисяча) євро в якості компенсації судових та інших витрат та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявниці; (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти.